

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

**Puolustusministeriön ja
Puolustusvoimien tulossopimus
2020**

VN/6312/2019-PLM-18

www.defmin.fi

1 Vaikuttavuus

Hallinnonalan vaikuttavuuden ja Puolustusvoimien toiminnallisen tuloksellisuuden tärkein mittari on Puolustusvoimien kyky toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä. Sen perustana on tuotettu normaaliolojen ja poikkeusolojen suorituskyky (tuotokset ja laadunhallinta), tarkoituksenmukainen organisaatio ja toimintamalli (toiminnallinen tehokkuus) sekä vaatimukset täyttävä henkilöstöjärjestelmä (henkisten voimavarojen hallinta).

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetut, Puolustusvoimien toimintaan liittyvät yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

- *Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky*
- *Turvallinen yhteiskunta*
- *Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen*

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan puolustusministeriössä itsearviointina hallituksen vuosikertomuksen laatimisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti. Arvioinnin perustana on toimintavuoden toteuma suhteessa pitkän aikavälin tavoitelaan, jossa lähtökohtana on toimintaympäristöön suhteutettu valmius ja torjuntakyky.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

Puolustusvoimille asetetaan seuraavat, pääluokkaperusteluissa esitetyt hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita edistävät toiminnalliset tulostavoitteet sekä tulostavoitteet tuotoksille ja laadunhallinnalle, toiminnalliselle tehokkuudelle ja henkisten voimavarojen hallinnalle:

- Puolustusvoimilla on riittävän ennakkovaroituksen mahdollistava sotilasstrateginen tilannekuva.
- Puolustusvoimat valvoo alueellista koskemattomuutta sekä ennalta ehkäisee ja tarvittaessa torjuu alueloukkaukset.
- Puolustusvoimilla on valmius torjua sotilaallisen voiman käyttö ja sillä uhkaaminen koko maan alueella.
- Puolustusvoimat kykenee muodostamaan painopisteen kulloisenkin tilanteen vaatimusten mukaisesti torjuessaan sotilaallisen voiman käyttöä.
- Puolustusvoimilla on valmius tukea muita viranomaisia.
- Puolustusvoimilla on valmius kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen.
- Puolustusvoimat on toteuttanut sille osoitetut kriisinhallintatehtävät.
- Puolustusvoimilla on valmius osallistua uusiin operaatioihin ja koulutus- ja neuvontatehtäviin.

2.1 Tuotokset ja laadunhallinta

Puolustusvoimien tärkeimmät tuotokset ovat suorituskykyiset joukot ja järjestelmät, joilla toteutetaan lakiin perustuvia tehtäviä. Puolustusvoimille asetetut tuotosten ja laadunhallinnan tulostavoitteet:

- Alueellista koskemattomuutta on valvottu.
- Alueloukkauksiin on reagoitu tilanteen vaatimalla tavalla.
- Alueellinen koskemattomuus on turvattu.
- Joukkojen ja järjestelmien ylläpidon vaatimusten mukainen joukkotuotanto on toteutettu.
- Pyydytyt virka-aputehtävät on toteutettu.
- Uusien sotilaallisen kriisinhallintaoperaatioiden edellyttämät joukot on koulutettu ja varustettu.

Suorituskykyvaatimukset täyttävät, tuotetut sodan ajan joukot arvioidaan Puolustusvoimien sisäisessä prosessissa. Käytettävyyden, materiaalin kunnossapidon ja ampumatarvikkeiden sekä keskeisten hankkeiden kokonaiskuva käydään vuosittain läpi osana talousarvion toimeenpanoa ja tulosohejausta.

Tuotosten ja laadunhallinnan tunnuslukuja ja seurantakohteita

Tuotokset	2018 toteutuma	2019 ennakoitu	2020 arvio
Koulutetut varusmiehet (lkm)	20 154	20 300 ¹	20 300
Varusmiesten sotaharjoitusperusteiset maastovuorokaudet (lkm)	34 ²	34 ²	30
Kertausharjoituksissa koulutetut reserviläiset (lkm)	17 616	17 600 ³	19 000
Kertausharjoituskoulutetut reserviläiset/ sodan ajan joukkoihin sijoitetut (%)	6,3	6,4	6,8
HN-lentotunnit (lkm)	8 902	8 800	8 800
NH90-lentotunnit (lkm)	1 842	1 650	1 850
Alusvuorokaudet (lkm)	1 312	1 300	1 300

¹ Sisältää myös vapaaehtoisten naisten määrän (noin 650).

² Sisältää myös muut maastovuorokaudet.

³ Tavoitteena on kouluttaa vähintään 18 000 reserviläistä. Puolustusvoimien tulosyksiköt voivat kouluttaa omiin tarpeisiin perustuen enemmän reserviläisiä ottaen huomioon käytössä olevien resurssien riittävyys.

Laadunhallinta	2018 toteutuma	2019 ennakoitu	2020 arvio
Kouluttajien määrä/koulutusjoukkue (lkm)	2,4	2,5	2,5
Koulutuksen laatu ("armeija-aika" 1–5, varusmiesten loppukysely)	4,2	4,2	4,2
Reservin koulutuksen laatu (yleisarvosana 1–5, reserviläiskysely)	4,1	4,1	4,0

2.2 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallisen tehokkuuden tärkein mittari on tarkoituksenmukainen organisaatio ja toimintamalli siten, että sodan ajan suorituskyky (sodan ajan joukot) kyetään tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti asetetuista suorituskykyvaatimuksista tinkimättä. Puolustusvoimille asetetut toiminnallisen tehokkuuden tulostavoitteet:

- Puolustusmateriaalin hankintaprosessin tehostaminen (suunnittelu, toteutus ja seuranta)
- Kumppanuudet, joilla tavoitellaan palvelujen ja valmiuden varmistamista kaikissa oloissa kustannustehokkaasti
- Puolustusyhteistyön syventäminen suorituskykyjen ylläpidossa ja rakentamisessa sekä kansainvälisen avun antamiseksi ja vastaanottamiseksi.
- Digitalisaation mahdollisuuksien kartoittaminen ja hyödyntäminen sisältäen hallinnon toimintojen automatisoinnin ja sähköistämisen sekä automatisaation ja robotiikan hyödyntämisen sotilaallisessa maanpuolustuksessa.

Toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukuja ja seurantakohteita

	2018 toteutuma	2019 ennakoitu	2020 arvio
Toiminnallinen tehokkuus			
Taloudellisuus			
Varusmiespäivän hinta (euroa)	45	45	44
Reserviläispäivän hinta (euroa)	157	166	174
Henkilötyövuoden hinta (euroa)	57 489	57 082	57 954
Tuottavuus			
Koulutetut varusmiehet/varusmiespalvelukseen tulleet (%)	85	85	85
Pääesikunnan ja puolustushaarojen ja aluetoimistojen esikuntien henkilötyövuosimäärä/Puolustusvoimien henkilötyövuosimäärä yhteensä (%)	12	12	12
Kannattavuus			
Maksuperustelain mukaisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus-% on vähintään	104	105	105

2.3 Henkisten voimavarojen hallinta

Henkilöstöjärjestelmän kehittämisessä keskitytään ydintoimintaan ja tavoitellaan kustannussäästöjä. Puolustusvoimille asetetut henkisten voimavarojen hallinnan tulostavoitteet:

Puolustusvoimien henkilöstö

- Henkilöstövoimavaroja keskitetään ydintoimintoihin: toimintavalmiuden ylläpitämiseen, asevelvollisten kouluttamiseen, uusien suorituskykyjen ylläpidon ja kehittämisen tehtäviin.
- Henkilöstöjärjestelmän kehittämisessä huomioidaan valmiuden ja kansainvälisen yhteistoiminnan ja kriisinhallinnan asettamat vaatimukset.
- Puolustusvoimien tehtäväkokoontalon täyttöasteen on oltava mahdollisimman korkea.

Asevelvollisuus

- Sodan ajan joukkojen vahvuutta ylläpidetään 280 000:ssa.
- Varusmiespalveluksen kehittämistä jatketaan Koulutus 2020 -ohjelman mukaisesti
- Naisten hakeutumista kriisinhallintatehtäviin edistetään.
- Asevelvollisuusajan palveluita (kutsunnoista reservin päättymiseen) parannetaan kehittämällä sähköisen asioinnin palveluita
- Asevelvollisten erityisosaamista pyritään tunnistamaan ja hyödyntämään tehokkaammin koulutuksessa ja sodanajan sijoituksissa.

- Asevelvollisten koulutuksessa hyödynnetään aiempaa enemmän verkko-, virtuaali- ja simulointijärjestelmiä.
- Reserviläisten osaamista hyödynnetään nykyistä paremmin sodan ajan joukkojen koulutuksen suunnittelussa, valmistelussa ja toteutuksessa sekä kouluttajatehtävissä.
- Maanpuolustustahtoa tuetaan asevelvollisten laadukkaalla koulutuksella, kansalaisille suunnattavilla yleisötapahtumilla sekä vahvistamalla sisäistä ja ulkoista viestintää.

Vapaaehtoinen maanpuolustustyö

- Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen toteutus uuden lainsäädännön ja toimintamallin mukaisesti

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Puolustusvoimat edistää tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista ylläpitämällä hallintoyksikkökohtaisia tasa-arvo ja -yhdenvertaisuussuunnitelmia sekä pitämällä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma suunnittelun ja toiminnan yhtenä peruslähtökohtana. Kaikilla Puolustusvoimien hallintoyksiköillä on päivitetty tasa-arvosuunnitelma. Puolustusvoimissa etsitään aktiivisesti keinoja miesten ja naisten työtyytyväisyyden erojen kaventamiseksi keskittyen erityisesti naisten työtyytyväisyyteen.

Henkisten voimavarojen hallinnan tunnuslukuja ja seurantakohteita

	2018 toteutuma	2019 ennakoitu	2020 arvio
Henkisten voimavarojen hallinta			
Puolustusvoimien tehtäväkokoontaminen pl. sopimussotilaat	12 140	12 290	12 314
Henkilötyövuosimäärä (htv) ml. sopimussotilaat mom. 27.10.01	11 833	11 972	11 958
Sairauspoissaolot (työpäivää/henkilötyövuosi)	7,1	alle 8,0	alle 8,0
Kokonaistyytyväisyys (työilmapiiri, 1–5)	4,1	4,1	4,1

3 Tärkeimmät hallitusohjelman toimeenpanoon liittyvät toimenpiteet¹

- Poistuvat meri- ja ilmavoimien suorituskyvyt korvataan täysimääräisesti (HX-hanke ja Laivue 2020). Hankintasopimus Hornet-kaluston suorituskyvyn korvaamisesta solmitaan vuonna 2021. HX-hankkeessa vuoden 2020 aikana arvioidaan tarkennetun tarjouspyynnön tarjoukset päätöksentekomallin mukaisesti. Laivue 2020 -hankkeessa käynnistetään sopimusten toimeenpano ja alusten valmistussuunnittelu.
- Sotilaallista puolustuskykyä kehitetään pitkällä aikavälillä tasapainoisesti kaikissa puolustushaaroissa ja suorituskyvyissä. Maavoimien toimintaedellytysten ylläpitoa jatketaan suunnitelmallisesti, mukaan lukien liikkuvuutta koskevat hankkeet.
- Puolustusvoimat ottaa suunnittelussaan huomioon osallistumisen kahden- ja monenväliseen puolustusyhteistyöhön. Puolustusyhteistyöllä, mukaan lukien kansainvälinen harjoitustoiminta ja kansainvälinen puolustusmateriaaliyhteistyö ja vienninedistäminen, vahvistetaan Suomen kansallista puolustusta ja huoltovarmuutta sekä parannetaan lakisäätelistä edellytystä tarvittaessa antaa ja vastaanottaa sotilaallista apua.

¹ Valtioneuvoston hankkeet, kuten hallitusohjelman perusteella asetetut parlamentaariset komiteat (asevelvollisuus ja maanpuolustusvelvollisuus sekä kriisinhallintapolitiikka) ja työryhmät valtioneuvoston selonteon valmistelusta ovat kootusti toiminta- ja taloussuunnitelman 1. luvussa.

- Puolustusvoimien henkilöstöä lisätään hallituskaudella noin 100 tehtävällä. Turvallisuustilanteen muutokset edellyttävät Puolustusvoimilta korkean valmiuden ylläpitämistä ja suorituskyvyn jatkuvaa kehittämistä. Lainsäädäntö ja tehtävät ovat muuttuneet ja kansainvälisen toiminnan määrä on kasvanut. Henkilöstön jaksamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Valtionhallinnossa käynnistetään koko konsernin yhtenäinen henkilöstöjohtamisen uudistusohjelma, jolla parannetaan valtion kilpailukykyä työnantajana sekä valmistaudutaan suureen rekrytointitarpeeseen. Puolustusvoimat osallistuu toimintaansa sopivalla tavalla valtiokonsernin henkilöstöjohtamisen uudistusohjelmaan.
- Tiedustelulakien mahdollistamat uudet tiedonhankintasuorituskyvyt otetaan suunnitelmallisesti asteittain käyttöön. Kaikessa toiminnassa tulee korostua prosessin hallinta, valvonta ja vaikuttavuuden arviointi. Hallitus antaa eduskunnalle selonteon tiedustelulaeista. Vuoden 2020 loppuun mennessä puolustusministeriö antaa puolustusvaliokunnalle selvityksen uuden sotilastiedustelua koskevan sääntelyn toimivuudesta.
- Perinteisten sotilaallisten uhkien lisäksi varaudutaan vastaamaan entistä monitahoisempiin uhkiin. Puolustusvoimat kehittää valmiuksiaan vastata näihin uhkiin ja jatkaa kyberpuolustuskykynsä kehittämistä sekä osallistuu kansallisen kyberturvallisuusstrategian toteuttamiseen.
- Puolustushallinnon kiinteistöjärjestelmää kehitetään palvelemaan puolustushallinnon tarpeita aiempaa paremmin. Senaatti-kiinteistöille perustetaan tytäriyksikkö Puolustuskiinteistöt, joka vastaa puolustushallinnon erityistarpeista muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Puolustuskiinteistöjen velvoitteista säädetään lailla. Tavoitteena on vähentää toimitilakustannusten nousua. Puolustusvoimat valmistautuu *Puolustuskiinteistöjen valmisteluhankkeen* toimeenpanoon ja tilahallinnan uudelleenorganisointiin tehtävien päätösten mukaisesti.
- Varusmiesten ja reserviläisten koulutusta kehitetään yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutoksia seuraten. Kertausharjoitusten määrää nostetaan asteittain vaalikauden aikana Puolustusvoimien henkilöstömäärän kasvaessa. Tavoitteena on noin 20 % lisäys nykyisestä tasosta hallituskauden loppuun mennessä. Tämä edellyttää lisärahoitusta. Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta pannaan toimeen.

4 Resurssit

Puolustuskyvyn ylläpito ja rakentaminen edellyttävät tasapainoa materiaalisen valmiuden menojen, kiinteiden henkilöstömenojen ja muiden toimintamenojen välillä.

Menot/määrärahat/kehysSotilaallinen maanpuolustus	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Arvio 2019	Alustava 2020	Alustava 2021	Alustava 2022	Alustava 2023	Alustava 2024
Materiaalisen valmiuden menot (M€)*	850	943	1 247	1 185	1 198	1 184	1 191	1 195
- Osuus sot. maanpuolustuksen menoista (%)	37	39	46	44	44	44	44	44
Kiinteät henkilöstömenot (M€)	671	682	681	693	705	710	714	718
- Osuus sot. maanpuolustuksen menoista (%)	29	28	25	26	26	26	27	27
Kiinteistömenot (M€)	256	259	268	268	277	285	291	294
- Osuus sot. maanpuolustuksen menoista (%)	11	11	10	10	10	11	11	11
Muut sotilaallisen maanpuolustuksen menot (M€)	540	531	528	560	523	521	500	487
- Osuus sot. maanpuolustuksen menoista (%)	23	22	19	21	19	19	19	18
Puolustusmateriaalihankintojen siirtyvät erät (mom. 18,19) (M€)**	400	393	433	-	-	-	-	-
Siirtyvät erät momenteilla 18,19/ Käytettävissä olevat mom. 18,19 määrärahat (%)**	47	42	37	-	-	-	-	-
Siirtyvien erien muutos edelliseen vuoteen momenteilla 18-19 (+/- M€)**	+47	-7	+40	-	-	-	-	-
Taulukko ei sisällä HX-hankkeen määrärahoja vuodelle 2020 eikä vuosien 2021–2024 kehysvarausta. Vuosien 2021–2024 kehysluvut perustuvat PLM:n hallinnonalan kehusehdotukseen ja ovat vuoden 2020 hinta- ja kustannustasossa.								
*) Materiaalisen valmiuden menot = puolustusmateriaalihankinnat (mom. 27.10.18) + toimintamenorahoituksella (mom. 27.10.01) tapahtuva joukkojen varustaminen (toimintoalue 1400 ilman palkkoja) + materiaalin kunnossapito (toimintoalue 7400 ilman palkkoja) momentilla 27.10.01.								
**) Vuotta 2019 koskeva arvio perustuu Puolustusvoimien Q3/2019-kvartaaliraporttiin.								

Menot/määrärahat/kehys Sotilaallinen kriisinhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Arvio*) 2019	Alustava 2020	Alustava 2021	Alustava 2022	Alustava 2023	Alustava 2024
Kalusto- ja hallintomenot, PLM (M€)	50	55	60	60	58	63	59	59
Ylläpitomenot, UM (M€)	55	50	45	53	53	53	53	53
Siirtyvät erät, PLM+UM (M€)	36	49	52	-	-	-	-	-
Siirtyvien erien muutos edelliseen vuoteen (+/- M€)	+9	+13	+3	-	-	-	-	-
*) Vuotta 2019 koskeva arvio perustuu Puolustusvoimien Q3/2019-kvartaaliraporttiin.								

5 Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Valtion talousarviolla hallinnonalalle kohdennettavien resurssien osalta sopimus on voimassa vuoden 2020 loppuun. Sopimuksen sisällöstä ja mahdollisista muutoksista sovitaan vuosittain tulosneuvottelussa, jossa käsitellään keskeiset toimintaan ja resurssienkäyttöön sekä tulosopimuksen sisältöön vaikuttavat asiat.

Puolustusvoimat raportoi toiminnan tuloksellisuudesta ja voimavarojen käytöstä liitteen mukaisesti. Puolustusministeriö voi edellyttää Puolustusvoimien raportoivan vuotta 2020 koskevista erikseen sovittavista asiakokonaisuuksista, mukaan lukien eduskunnan ja sen valiokuntien tai Valtiontalouden tarkastusviraston pyytämät selvitykset.

6 Allekirjoitukset

Helsingissä 9.1.2020

Puolustusministeri

Puolustusvoimain komentaja

Puolustusvoimien raportointi vuodelta 2020

1 Neljännesvuosiraportointi

Puolustusvoimat laatii määrärahojen ja tilausvaltuuksien käytöstä sekä hankinta-tilannekuvasta neljännesvuosittain ns. kvartaaliraportin ja toimittaa sen virallisena asiakirjana puolustusministeriölle. Ensimmäinen kvartaaliraportti (Q1/2020) laaditaan maaliskuun lopun tilanteesta 20.4. mennessä, toinen kvartaaliraportti (Q2/2020) heinäkuun lopun tilanteesta 31.8. mennessä (tuloraportin yhteydessä), kolmas kvartaaliraportti (Q3/2020) syyskuun lopun tilanteesta 19.10. mennessä ja viimeinen kvartaaliraportti (Q4/2020) joulukuun lopun tilanteesta 15.2.2021 mennessä (vuosiraportin yhteydessä).

Ensisijaisesti johdolle tarkoitettu johdanto-/tiivistelmäosuus kvartaaliraportista sisältää seuraavat tiedot PLM:n laatimaa raporttipohjaa käyttäen:

- määrärahojen käyttö (toimintamenot, puolustusmateriaalihankinnat, sotilaallinen kriisinhallinta)
- uusien tilausvaltuuksien käyttö (=sidonta)
- hankintatilannekuva (logistiikkaprosessin toimivuus)
- viimeisimmät ennusteet määrärahojen siirtyvistä eristä ja uusien valtuuksien sidonnasta sekä analyysin raportointijakson suunnitelmapoikkeamien merkittävimmistä syistä, mahdollisista korjaavista toimenpiteistä ja arvion niiden vaikuttavuudesta.

Kvartaaliraporttiin sisällytetään lähinnä asiantuntijatasolle tarkoitettut liitteet:

- määrärahojen käyttö momenteittain raportointijaksolla
- sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahojen käyttö (UM ja PLM) käyttösuunnitelma-kohtaisesti raportointijaksolla
- tilausvaltuuksien käyttö- ja sidontatilanne momenteittain raportointijakson päättyessä (sisältäen myös valtuuksien tulevien vuosien maksusuudet)
- valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet kirjaukset momenteittain ja tilausvaltuuksittain eriteltynä
- Laivue 2020 -hankkeen valuuttakurssi- ja indeksimenot siten, että raportti kattaa toteuman sekä arvion loppuvuoden kehityksestä perustuen toimituskatauluun ja laskutukseen
- toimintamenoihin kirjatut materiaalin kunnossapidon (toimintoalue 7400) ja joukkojen varustamisen (toimintoalue 1400) menot (kuluvan vuoden toteuma sekä vertailu suunniteltuun ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohdan toteumaan nähden), palkkojen osuus näille toimintoalueille kirjatusta menoista esitetään erikseen
- logistiikkaprosessin toimivuus ja sujuvuus muutamien valittujen kaaviokuvien avulla sekä sanallisesti analysoiden (esim. ns. ostoskori-näkymien tai vastaavien avulla) sekä vertailutietona aikaisempaa toteumatietoa sekä ennuste koko vuodelta.

2 Osavuosisiraportointi

Puolustusvoimat laatii 31.7. tilanteesta osavuosisiraportin (TURA 2020) ja toimittaa sen puolustusministeriölle 31.8. mennessä virallisena asiakirjana sekä sähköisesti (ml. Excel-raportti määrärahojen käytöstä) ministeriön talousyksikölle.

Osavuosisiraportti on luonteeltaan ns. poikkeamaraportti, ja siihen sisällytetään kuvaus seuraavista asioista:

- PV:n ylimmän johdon johtopäätökset tuloskehityksestä ja voimavarojen käytöstä

- Tulostavoitteittain esitettyä tulossopimuksesta mahdollisesti poikkeava tuloskehitys alkuvuoden ajalta sekä analyysi ja johtopäätökset loppuvuoden tuloskehityksestä
- Mahdolliset keskeiset poikkeamat liittyen tulossopimuksen keskeisten hankkeiden ja toimenpiteiden etenemiseen. Kumppanuuksista raportoidaan vuosiraportissa, ja osavuosisraportissa (tulossopimuksissa) täydennetään vuosiraportin tietoja keskeisistä kumppanuuksista sekä kuvataan lyhyesti keskeisten kumppanuuksien tilanne ja kehitys kuluneen vuoden alkupuoliskolla.
- Analyysi puolustusmateriaalihankinnoista aiheutuvien menojen, puolustusvoimien toimintamenojen ja sotilaallisen kriisinhallinnan menojen kehityksestä (ml. vertailu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan), määrärahojen uudelleen kohdennukset sekä ennuste loppuvuoden määrärahojen käytöstä ja seuraavalle vuodelle siirtävistä eristä
- Erittely puolustusministerin päätösvaltaan kuuluvista yli neljä miljoonaa euroa ylittävistä hankintapäätöksistä: puolustusministeriön hankintapäätöksen diaarinumero ja päivämäärä, hankinnan kokonaisarvo ja rahoituksen jakautuminen eri vuosille sisältäen sidonta- ja määrärahan käyttötiedot; ennen vuotta 2015 alkaneista hankinnoista toimitetaan vastaavat tiedot vain niistä hankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 40 milj. euroa.
- Erittely momentin 27.10.01 materiaalin kunnossapidon ja joukkojen varustamisen (toimintoalueet 7400 ja 1400 ilman palkkoja) menoista alkuvuoden aikana ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Näille toimintoalueille kirjatut palkat tulee eritellä omalla rivillään. Lisäksi tulee selvittää tekijät, jotka ovat vaikuttaneet menokehitykseen tarkastelujaksolla ja muut tekijät, joilla on merkitystä eri vuosien välistä vertailua tehtäessä
- Erittely momentin 27.10.01 johtamisjärjestelmäalan (13-alkuiset toimintoalueet ja toimintoalue 2700 ilman palkkoja) menoista alkuvuoden aikana ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Näille toimintoalueille kirjatut palkat tulee esittää lisäksi omalla rivillään. Lisäksi tulee selvittää tekijät, jotka ovat vaikuttaneet menokehitykseen tarkastelujaksolla ja muut tekijät, joilla on merkitystä eri vuosien välistä vertailua tehtäessä
- Analyysi säästöpäätösten toteutumisesta
- Henkilötyövuosikertymä momenteittain/toiminnoittain ja momenteittain/henkilöstöryhmittäin (ml. vertailu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)
- Riskienhallinnan menetelmin tuotettu arvio tekijöistä, jotka mahdollisesti vaikuttavat tavoitteiden saavuttamiseen.

3 Vuosiraportointi

Puolustusvoimien vuosiraportointi vuodelta 2020 sisältää tilinpäätökseen sisältyvien tilinpäätöslaskelmien ja liitetietojen ohella seuraavat asiakirjat, jotka toimitetaan puolustusministeriölle alla mainittuihin määräaikoihin mennessä:

- Vuosiraportti (VURA 2020), joka sisältää viranomaiskäyttöön luokitellut tiedot Puolustusvoimien vuoden 2020 toiminnasta, tuloksellisuudesta ja resurssien käytöstä; toimitetaan puolustusministeriölle luonnoksena 29.1.2021 mennessä ja lopullisena versiona 15.2.2021 mennessä (ml. Excel-raportti määrärahojen käytöstä)
- Valtion talousarvioasetuksen 63 §:n ja 65 §:n mukainen toimintakertomus, joka sisältää keskeisiltä osin julkiset tiedot Puolustusvoimien vuoden 2020 toi-

minnasta, tuloksellisuudesta ja resurssien käytöstä, ja joka on laadittu noudattaen Valtiokonttorin asiasta antamia ohjeita; toimitetaan puolustusministeriölle 28.2.2021 mennessä.

Vuosiraporttiin sisällytetään kuvaus seuraavista asioista:

- Puolustusvoimien ylimmän johdon johtopäätökset toiminnan tuloksellisuudesta ja voimavarojen käytöstä sekä arvio vuoden 2020 toteumasta suhteessa puolustuksen pitkän aikavälin kehittämisenäkymään
- Kuvaus tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutumisesta ja tulosanalyysi erityisesti tulossopimuksesta mahdollisesti poikkeavan tuloskehityksen osalta
- Analyysi ja johtopäätökset menokehityksestä (ml. säästöpäätösten toteutuminen)

a) Toimintamenot (vuosien 2018-2020 toteuma ja analyysi)

- henkilöstömenot
- kiinteistömenot
- asevelvollisten koulutuksen ja ylläpidon menot
- materiaalisien kunnossapidon ja joukkojen varustamisen (toimintoalueet 7400 ja 1400) menot, palkkojen osuus erikseen
- johtamisjärjestelmäalan menot (13-alkuiset toimintoalueet ja toimintoalue 2700), palkkojen osuus erikseen
- toimintamenojen tilausvaltuuksien käyttö ja tilausvaltuuksista aiheutuneet menot (vuosiraportissa ja tilinpäätöksessä tulee esittää valtuuksien käytöstä yhdenmukaiset tiedot)
- muut toimintamenot

b) Puolustusmateriaalihankinnat (toteuma ja analyysi)

- puolustusmateriaalihankintojen tilausvaltuuksien käyttö ja puolustusmateriaalihankinnoista aiheutuneet menot (vuosiraportissa ja tilinpäätöksessä tulee esittää valtuuksien käytöstä yhdenmukaiset tiedot)
- erittely puolustusministerin päätösvaltaan kuuluvista yli neljä miljoonaa euroa ylittävistä hankintapäätöksistä: puolustusministeriön hankintapäätöksen diaarinumero ja päivämäärä, hankinnan kokonaisarvo ja rahoituksen jakautuminen eri vuosille sisältäen sidonta- ja määrärahan käyttötiedot; ennen vuotta 2015 alkaneista hankinnoista toimitetaan vastaavat tiedot vain niistä hankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 40 milj. euroa.
- tähänastinen määrärahojen käyttö Laivue 2020 -hankkeessa vuosittain/momenteittain/liikeyhtälön tileittäin eriteltynä sekä hankkeen rahoituksen sidontatilanne
- tähänastinen määrärahojen käyttö HX-hankkeeseen vuosittain/momenteittain/liikeyhtälön tileittäin eriteltynä sekä hankkeen rahoituksen sidontatilanne
- puolustusmateriaalihankintojen kotimaisuusaste vuonna 2020 sekä kymmenen suurinta tilausta kotimaisilta toimittajilta.

c) Sotilaallisen kriisinhallinnan menot (toteuma ja analyysi)

- määrärahojen käyttö momenteittain/käyttösuunnitelmakohdittain.

- d) Analyysi ja johtopäätökset seuraavalle varainhoitovuodelle siirtävistä määrärahoista (ml. puolustusmateriaalihankintoihin myönnettyistä määrärahoista syyluokittelun mukainen tarkastelu)
- Henkilötyövuosikertymä momenteittain/toiminnoittain ja momenteittain/henkilöstöryhmittäin (ml. vertailu kahteen edelliseen vuoteen)
  - Riskienhallinnan menetelmin tuotettu arvio tekijöistä, jotka mahdollisesti vaikuttavat tavoitteiden saavuttamisen.

Ministeriölle 29.1.2021 mennessä toimitettava vuosiraportin luonnosversio sisältää vain osan em. tiedoista, ja sen sisällöstä sovitaan tarvittaessa erikseen valmistelijatasolla syksyllä 2020. Vuosiraportin keskeiset osat tulee lähettää lopullisessa muodossa puolustusministeriöön 15.2.2021 mennessä. Pääesikunta voi sopia lisäksi tarvittaessa puolustusministeriön kanssa, että vuosiraportin taustaineistoon sisältyviä liitteitä toimitetaan tarvittavien tarkistusten jälkeen ministeriöön myöhemmin helmikuun loppuun mennessä.

4 Valtionhallinnon raportointipalvelu (tulostietojärjestelmä)

Valtion talousarvioasetuksen mukaan kirjanpitoyksikköjen tulee sijoittaa vahvistetut tulostavoitteet ja tilinpäätöstiedot valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tulostietojärjestelmään. Tiedot sisällytetään tulostietojärjestelmään, ellei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999) muuta johdu. Tulostietojärjestelmän käytössä noudatetaan valtiokonttorin antamia määräyksiä. Vuoden 2020 tulostavoitteet tulee julkaista tulostietojärjestelmässä viikon sisällä tulossopimuksen allekirjoittamisesta.